Jak skutecznie sięgać po środki z unii europejskiej cz. 17

Projekty w ramach działania 4.5 - zmiany formalne.

W ramach działania 4.5 finansowane są projekty w sektorze produkcyjnym i nowoczesnych usług (poddziałanie 4.5.1 i 4.5.2) o dużym znaczeniu dla gospodarki. Zazwyczaj duże znaczenie dla gospodarki oznacza znaczący rozmiar inwestycji (wydatkowane kwoty i tworzone miejsca pracy), ale znaczenie ma przede wszystkim, jak dana inwestycja wpłynie na otoczenie gospodarcze. Ocenia się wpływ na rynek pracy oraz wpływ na powiązania kooperacyjne. Program ten cieszy się jednak umiarkowanym zainteresowaniem. Najczęściej narzekania potencjalnych beneficjentów dotyczą wyśrubowanych wymogów formalnych, które zdaniem niektórych firm mogą spełnić nieliczne firmy. Opinie dotyczące programu oraz starania by zwiększyć stopień wykorzystania środków pomocowych przez Polskę, wpłynęły na złagodzenie warunków formalnych. Czy skutkować to będzie zwiększenie dostępu do dotacji dla firm, które do tej pory nie korzystały - pokażą najbliższe edycje.

W ramach 4.5 dofinansowane są albo projekty o wartości powyżej 160 mln złotych w wyniku, których tworzonych będzie 150 nowych miejsc pracy lub też projekty w centra usług nowoczesnych. Pierwsza grupa dotyczy dużych inwestycji, druga specyficznych rodzajów usług – centr usługowych obsługujących własne układy korporacyjne lub obsługujące podmioty obce (usługi rachunkowe, usługi w sektorze IT, centra badaczwczo-rozwojowe). Jeśli takie centrum świadczy usługi dla innych to może osiągać działalność dochodową. Częściej jednak korporacje w ramach swoich struktur w celu optymalizacji kosztów w grupie wyodrębniają jednostkę, która dla całej grupy świadczy określone usługi – wówczas spełnione jest zachowanie tajemnicy firmy, ale taka działalność dla tej jednostki jest niedochodowa (non profit). Tworzone są miejsca pracy i to najlepiej w krajach gdzie płace są niższe. W działaniu 4.5 muszą być to trwałe miejsca pracy (muszą być utrzymywane przez 3 lub 5 lat).

Złagodzenie warunków formalnych w programie polega głównie na:

- Obniżenie minimalnego progu miejsc pracy z 200 do 150;
- Zwiększono poziom dofinansowania z 25 % do 30 %;
- Poszerzono listę centrów, które mogą korzystać z dotacji (centra świadczące usługi dla innych np. samorządów, spółek świadczących usługi medyczne itp.);

- Zezwolono na zaliczanie do kosztów kwalifikowanych kosztów zabezpieczeń finansowych związanych z prowadzeniem rachunków i podpisanymi umowami;
- Uproszczono model finansowy.

Wśród zmian wprowadzono ograniczenie dla uniemożliwienia zaliczania do nowych miejsc pracy tych, które pojawiają się w firmie w wyniku przekształceń (np. reorganizacja w ramach grupy kapitałowej). Nie wiadomo jak to ograniczenie sprawdzi się w praktyce, bowiem nowe miejsca pracy będą traktowane jako przyrost netto miejsc pracy w ramach danego przedsiębiorcy, a nie grupy kapitałowej (wcześniej możliwe było uznanie za miejsca pracy powstałe w wyniku likwidacji w innych spółkach grupy).

Tak na marginesie, dla pozyskania takiego typu inwestorów niezbędna jest oprócz niskich kosztów pracy w regionie dobra infrastruktura teleinformatyczna (szybkie i pojemne łącza internetowe, dostęp do usług szkoleniowych – głównie języki obce, nowoczesny biurowiec. Wadą pozyskiwania tego typu inwestorów jest ich niskie „przywiązanie do regionu" w którym pracują, niewątpliwą zaletą generowanie dużej ilości pracy przy względnie niższych wymaganiach infrastrukturalnych. Kraje konkurujące o napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (używany często skrót: BIZ) zabiegają o pozyskiwanie takich inwestorów. Należy mieć nadzieję, że przeprowadzone zmiany przyczynią do większego napływu tego typu inwestorów.

Włodzimierz Żak

zakwlodzimierz@interia.eu